

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ
(ХДАДМ)**

**МИСТЕЦТВО ТА ДИЗАЙН У ХУДОЖНІЙ МОВІ МІНЛИВОГО
ЧАСУ: МОРФОЛОГІЯ, СЕМІОТИКА, ВІЗУАЛЬНІСТЬ
Міжнародна науково-практична конференція
14 квітня 2022 року**

Харків - 2022

Міжнародна науково-практична конференція «Мистецтво та дизайн у художній мові мінливого часу: морфологія, семіотика, візуальність» // Збірник наукових матеріалів. 14 квітня 2022 року, ХДАДМ. – Харків, 2022. – 136 с. (укр., англ. мов.).

У збірнику представлено наукові матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Мистецтво та дизайн у художній мові мінливого часу: морфологія, семіотика, візуальність», яка пройшла 14 квітня 2022 року в Харківській державній академії дизайну і мистецтв. Тематика конференції: теорія, історія та практика візуальних, аудіовізуальних мистецтв, дизайнознавство і архітектура, історії, персоналії та творчі школи; сформовані художні, художньо-проектні традиції та новаторські пошуки візуально-пластичних мов в широкій ретроспективі; виконавське мистецтво як синтез візуального та пластичного мистецтва; мистецька освіта (теорія і методика професійної освіти). Збірник розрахований на здобувачів ступенів вищої освіти, здобувачів ступенів доктора філософії (кандидата наук), доктора мистецтв та доктора наук (габілітованого доктора), науковців, викладачів закладів вищої освіти у галузі дизайну і мистецтва.

Пропозиції, відгуки і побажання можна надсилати за адресою: disput@ksada.edu.ua

Редакційна колегія:

Олександр СОБОЛЄВ, кандидат мистецтвознавства (доктор філософії), професор, член-кореспондент НАМ України, ректор, Харківська державна академія дизайну і мистецтв (Харків, Україна).

Владислав КУТАТЕЛАДЗЕ, кандидат мистецтвознавства (доктор філософії), доцент, проректор з науково-дослідної роботи, Харківська державна академія дизайну і мистецтв (Харків, Україна).

Людмила СОКОЛЮК, доктор мистецтвознавства (габілітований доктор), професор, Харківська державна академія дизайну і мистецтв (Харків, Україна).

Оксана ЛАГОДА, доктор мистецтвознавства (габілітований доктор), доцент, Харківська державна академія дизайну і мистецтв (Харків, Україна).

Сергій ЄРМАКОВ, доктор педагогічних наук (габілітований доктор), професор, Харківська державна академія дизайну і мистецтв (Харків, Україна).

Тетяна ЄРМАКОВА, доктор педагогічних наук (габілітований доктор), професор, завідувач кафедру, голова ради молодих учених, Харківська державна академія дизайну і мистецтв (Харків, Україна).

Геннадій ШТАН, кандидат мистецтвознавства (доктор філософії), учений секретар, Харківська державна академія дизайну і мистецтв (Харків, Україна).

Євген КОТЛЯР кандидат мистецтвознавства (доктор філософії), професор, головний редактор наукового фахового журналу, Харківська державна академія дизайну і мистецтв (Харків, Україна).

Ірина БОНДАРЕНКО кандидат архітектури (доктор філософії), професор, декан факультету, Харківська державна академія дизайну і мистецтв (Харків, Україна).

Олена ВАСІНА кандидат мистецтвознавства (доктор філософії), доцент, Харківська державна академія дизайну і мистецтв (Харків, Україна)

Тетяна ІВАНЕНКО кандидат мистецтвознавства (доктор філософії), доцент, Харківська державна академія дизайну і мистецтв (Харків, Україна).

Зміст

Алфьоров А.М. «Травматичний» символізм документальних відеозйомок: візуальний аспект	5
Алфьорова З.І. Морфологічний методологічний дискурс як інструмент мистецтвознавчих досліджень.....	6
Батюк А. А. Аспекти розвитку державного регулювання аудіовізуального мистецтва в Україні	8
Бган А.Б. Біофільний дизайн у формуванні дитячих майданчиків.....	10
Бойчук Олександр. Оновлення дизайн-ідеології: тези для обговорення.....	12
Більдер Н.Т. Психологічна допомога студентам в екстремальних умовах воєнного часу.....	14
Бондаренко Б.К. Засоби використання інтерактивних технологій у формуванні дизайну сучасного інтер'єру.....	16
Бондаренко К.Е. Архітектурна діяльність Томаса Джефферсона та становлення «Федерального стилю» як особливої форми неокласицизму.....	18
Бородченко В.В. Діяльність Невілла Броуді.....	20
Ван Чонг. Періодизація існування «Жіночої теми» в китайському станковому живописі ХХст.	22
Wang Runzhi. Прояви китайської традиційної філософії в сучасному дизайні візуальних комунікацій.....	23
Вехник А.В. Етапи еволюції натюрморту як жанру образотворчого мистецтва.....	25
Ганоцький Василь, Станичнов Олег. Спільне та відмінне: харківські пейзажисти у колі імпресіоністів України.....	27
Гао Сяотянь. Зміни принципів основи морфології образотворчого мистецтва сучасного Китаю.....	29
Глуховська К.В. Особливості розробки фірмового стилю для шкіл сучасного танцю.....	30
Глуховська К.В. Сучасний графічний дизайн.....	32
Голік Юрій. Щодо динаміки трансформацій тенденції сучасного українського мистецтва на прикладі медіуму фотографії.....	33
Горбатенко Л.П. Художня мова кольору.....	34
Гурдіна В.В. Реакція фешн спільноти на війну в Україні.....	36
Дем'янець А.Д. Три принципи дизайну Массімо Вінселлі.....	39
Дунаєва Т.О. Дослідження характеру мікологічного забруднення ікони «Благословення хліба і вина».....	41
Єрьомка Д.В. Образотворчість, волоризація, контекстуальність мистецького сьогодення (на прикладі України).....	42
Жень Цзеюй, Трегуб Н.Є. Колір як знак та його історичні змісти в китайському мистецтві.....	43
Ісаєва Д.В. Визначення характеру мікологічного забруднення ікони Святий Миколай (репліка Миколи Мокрого).....	45
Касьяненко Лада. Штучна контекстуалізація творів мистецтва як ознака метамодерністичного мислення.....	46
Касьяненко Т.В. Символізм в роботі Прохорова «Жниці». Переосмислення.....	48
Когут В. А. Відеофіксація як мистецький засіб. Роль та значущість «Відео привласнення» у мистецькому висловлюванні відеоарту в Україні.....	50
Корнев А. Ю., Манукян А. Особливості художньої мови і символічні образи у творчості Романа Агасяна на прикладі картини «Початок».....	51
Косиченко Дарина. Розвиток мистецького і культурного простору у інтернеті.....	52
Котляр Є.О. Живопис як «Антиковідна» рефлексія: візії щастя у творах харківських монументалістів.....	54
Кривуц С.В. Методика формування дизайну архітектурно-ландшафтного середовища на основі соціально-орієнтованої моделі (на прикладі робіт студентів спеціальності 022 «Дизайн»; програма «ДАЛС»).....	56
Курінна Г. В. Формати занять вищого навчального закладу мистецької спрямованості в екстремальних умовах воєнного часу.....	59
Кусак О.М. Категорія часу в образотворчому мистецтві.....	61
Логачова Б. В. Харківське відео мистецтво кінця 1990-2000-х в умовах андеграунду: традиції і сьогодення.....	64
Локшук І.М. Ключові пріоритети «Дня традиційного автентичного костюма».....	66

Лу Бінь. Мистецтво арт-інсталяції як засіб гуманізації міського середовища КНР	68
Лю Мінсюань. Міський пейзаж у фокусі академічної дидактики: репрезентація образу міста в китайських магістерських дисертаціях з мистецтва	70
Мао Ляньдзе. Дизайн Ariel-Foundation Park як приклад реновації промислової території	73
Мрує Ф.А. Сучасні тенденції в формуванні дизайну території медично-профілактичних закладів	75
Набокова Юлія. Особливості взаємодії художника і поета в сумісному створенні віршованої збірки, на прикладі книги Б.Гриньова «В пошуках краси» з ілюстраціями Н.Мурашкіної.....	78
Найденко В.О. Новаторський характер мистецтва Харківської художньої школи межі ХХ – початку ХХІ століття	79
Новіков М. Ю. Розвиток практичного використання технології доповненої реальності в арт-об'єктах.....	81
Орінянська А.Є. Дизайн друкованих навчальних матеріалів для компанії “Zero Waste Kharkiv”.....	82
Осадча Олександра. Фотографічний дискурс пострадянського ландшафту	84
Павлинин А.Д. «Золоте слово із слізьми змішане» у інтерпретації Ірени Носик.....	86
Педан Інна. Персоналізація формоутворення у wood-дизайні: основні тенденції та перспективні напрямки	88
Полякова Є.В. Принципи трансформації меблів у формуванні дизайну інтер'єрів житлового призначення	90
Прищенко С.В. Колір як ресурс української нації	92
Рибак М.Ю. Шрифтові гарнітури Вільяма Аддісона Двігінса – першого графічного дизайнера	93
Рябініна Катерина. Зберігання мистецької та культурної спадщини України в умовах російсько-Української війни 2014-2022 рр.	95
Савчук Є.С. Йозеф Мюллер-Брокманн – батько швейцарського графічного дизайну.....	97
Се Ю. Копіювання та стилізація: сюжетні ремінісценції європейського живопису в китайському мистецтві другої половини ХХ – початку ХХІ ст.	99
Сидорова В.В. Феноменальний успіх Девіда Карсона в галузі графічного дизайну.....	101
Тен Сіяоджон. Короткий аналіз стану вивченості творчості художника Фу Баоши	103
Тесленко Ірина. Музейні експозиції м. Сундсвалль (Швеція) як зразок сучасної комунікації з глядачем	105
Триколенко С. Т. Елементи вікторіанської готики в сучасних інтер'єрах	107
Тур`янська Ю.А. Стилий огляд концептуальних самовизначень студій живопису та “Нові медіа” AVU - Академії мистецтв у Празі як приклад сучасних нестандартних освітніх підходів.....	108
Хараман Даріна. Відкриття особистих можливостей через фото-мистецтво.....	110
Чернова З.К. Олексій Бродович – ікона графічного дизайну	112
Чечик В.В. Анатоль Петрицький. «Оформлення сцени сучасного театру» (1930)	113
Чжан Дунцань. Еко-дизайн як актуальна сфера наукових розвідок.....	115
Чжу Цзяньсюнь. Абстрактна форма Чжан Дацяня. Вплив форми виразу традиційного китайського живопису на абстрактний олійний живопис Зао Ву-Кі.....	117
Чижик А.В. Територіальний брендинг як інструмент підвищення туристичної привабливості території.....	120
Чун Діне. Китайський декоративний живопис: морфологічне визначення поняття	122
Шарлай О.В. Вплив розвитку комунікативної функції музею на архітектурно-просторову організацію	124
Шевченко Єва. Наслідування та трансформація мистецьких стратегій харківської школи фотографії в творчості харківських митців від 2000-х рр.	126
Шеханіна С.В. Комплексне дослідження ікони «Святий Миколай»	128
Шульга М.О. Комплексне дослідження ікони Воскрешение, сошествие во Ад	129
Юрко М.В. Ейпріл Грейман – королева «Нової хвилі» у графічному дизайні.....	130
Юрко М.В. Аналіз ринку розробки web-сайтів в Україні.....	132
Язвинська Вікторія. Принципи продюсування Fashion - show.....	134

Ключові пріоритети «Дня традиційного автентичного костюма»

Локшук І.М.

Львівська національна академія мистецтв, аспірант

Здавна одяг задовольняв матеріальні та духовні потреби людини, виконуючи побутові, соціальні, обрядові функції. Вбрання характеризувало світогляд, естетичні уподобання, психологію народу. Кожний із компонентів народного строю виконував своє призначення, відрізняючись матеріалом, конструкцією, орнаментально-колеристичним вирішенням, оздобленням, а також способом носіння та поєднанням однієї складової з іншою. Деталі костюма варіювалися залежно від різних побутових ситуацій, характеру праці, звичаїв, обрядів, сезону. В особливо урочистих випадках одягався весь комплекс вбрання, виступаючи важливим соціальним показником, підкреслюючи майновий і сімейний стан людини, її вік, національну приналежність, регіональні ознаки.

Особливістю традиційного українського строю є його декоративна мальовничість, яка відбиває розвиток ремесел, високу культуру виробництва матеріалів для вбрання, створення різноманітних його форм, володіння багатьма видами і техніками опорядження та декорування. В цьому розумінні український народний одяг виділяється значною варіативністю. Сорочки, запаски, безрукавки та інші складові традиційного українського костюма орнаментувалися на тих місцях, які найкраще впадали в око стороннього глядача; візерунком підкреслювався крій одягу. Колористичне трактування орнаменту на рукавах сорочок, фартухах, намітках перегукувалося з відтінками поясів, запасок, літників. Всі деталі костюму взаємопов'язувалися та взаємозалежали.

Стартовому поштовху започаткування всеукраїнського свята «День традиційного автентичного костюма» передували значний шар народної традиційної культури українського народу, музейні та приватні колекції одягових тканин, мистецтвознавчі напрацювання науковців тощо. Збереженню і відтворенню традиційної культури та мистецтва у сфері народних промислів й ремесел історичної Волині, декоративно-прикладного мистецтва України загалом сприяє коло діяльності майстерень громадської організації «Центр дослідження та відродження Волині». Працівникам майстерні вдалося відтворити давні одягові тканини, серед іншого серпанкове жіноче вбрання рівненського Полісся кінця XIX – початку XX ст. (сорочка, спідниця, фартух, намітка). На

сьогодні колекція майстерень нараховує більше 30 реконструйованих традиційних строїв, переважно західної та північної України.

Саме тому, «Центром дослідження і відродження Волині» було ініційовано всеукраїнське свято «День традиційного автентичного костюма», яке вперше відбулося восени 2017 р. у Рівному.

Основною метою започаткованого дійства є:

Знайомство широкого кола глядачів та поціновувачів українського народного мистецтва з кращими зразками традиційного жіночого і чоловічого строю кінця XIX – середини XX ст. різних регіонів України;

Демонстрація одягу міського населення кінця XIX – початку XX ст., адже саме його представники починали формувати власний смак. В основному, це чиновництво, інтелігенція (лікарі, юристи, інженери, викладачі середніх і вищих навчальних закладів) та купецтво;

Показ народного строю національних меншин (євреї, білоруси, молдовани, болгары, поляки, угорці, румуни, греки, татари, вірмени, роми та ін.), які з тих чи інших причин проживали або ж і в наш час проживають на території сучасної України, та залишили певний слід у культурі регіону;

Пред'явлення для аудиторії реконструйованих зразків костюмів минулих століть, що побутували в Україні. Зокрема, вбрання трипільців, скіфів, одяг Київської Русі, періоду Середньовіччя тощо.

Всеукраїнське свято «День традиційного автентичного костюма» є платформою для спілкування музейних працівників, приватних колекціонерів, мистецтвознавців, етнографів, дизайнерів, майстрів декоративно-прикладного мистецтва, фотомитців та ін. Крім того, в рамках фестивалю заплановані майстер-класи з виготовлення та оздоблення елементів традиційного вбрання; лекторії від етнографів, мистецтвознавців, істориків, реконструкторів; арт-інсталяції та фото локації.

Загалом, всеукраїнське свято «День традиційного автентичного костюма» ініціаторами заходу пропонується зробити звичним для українців з локаціями по черговості у різних містах країни, при потребі – демонстрація вбрання за кордоном для жителів української діаспори, а також як складова спільних закордонних мистецтвознавчих проєктів. Нагадаємо, що вперше «День традиційного автентичного костюма» було проведено у Рівному в 2017 р. У подальшому,

локації також функціонували у Стрию Львівської обл. (2018 р.), у Чигирині Черкаської обл. (2019 р.). Поширення коронавірусної ситуації в Україні та світі загалом перекваліфікувало локаційні

підходи організаторів, спрявши створенню потужних інтернет локацій, вебресурсів, сайтів тощо з популяризацією одягових зразків.

Інформація про автора

ORCID ID 0000-0002-3204-4644

Матеріали наукової конференції

**Мистецтво та дизайн у художній мові мінливого часу:
морфологія, семіотика, візуальність**

Міжнародна науково-практична конференція
14 квітня 2022 року

Відповідальний за випуск: Кутателадзе В.В.
Комп'ютерна верстка: видавництво ХДАДМ

Засновник і видавець — Харківська державна академія дизайну і мистецтв
Адреса редакції: ХДАДМ, Україна, 61002 Харків, вул. Мистецтв, 8. E-mail: disput@ksada.edu.ua
Підписано до друку 10.04.2022. ХДАДМ, Україна, 61002 Харків, вул. Мистецтв, 8.